Dosarul nr. 21r-1869/24 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
1-23050662-02-21r-21112024 Judecător Alina Gorceac

D E C I Z I E
în numele Legii

23 mai 2025
mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Oxana Robu
Judecătorii Olga Cojocaru și Vladislav Schibin

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul avocatului Guțan Marcel în interesele condamnatului Stăvilă Vadim declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2024, în cauza penală la cererea condamnatului Stăvilă Vadim cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în condiţiile art. 91 din Codul penal,-

Procedura de notificare legal executată.
Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

La data de 04 aprilie 2023 condamnatul Stăvilă Vadim, deținut în Penitenciarul nr. 4 Cricova, a înaintat judecătorului de instrucție a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana cerere, prin care solicită liberarea sa condiționată de pedeapsă înainte de termen, în condițiile art. 91 Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2024 s-a respins cererea condamnatului Stăvilă Vadim cu privire la soluționarea chestiunii privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în condiţiile art. 91 din Codul penal, ca fiind neîntemeiată.

La data de 14 noiembrie 2024 în termenul legal de contestare, avocatul Guțan Marcel în interesele condamnatului Stăvilă Vadim a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2024, prin care solicită admiterea recursului, cu casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2024 privind respingerea cererii cu privire la liberarea

condiționată a condamnatului Stăvilă Vadim de pedeapsă înainte de termen, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri, cu liberarea condiționată a condamnatului Stăvilă Vădim Fiodor de pedeapsă înainte de termen, în conformitate cu art. 91 Cod Penal a R.M sau trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului se invocă că Stăvilă Vadim a realizat 2 dintre cele 3 programe stabilite lui spre realizare, obținând calificativul ”satisfăcător” la fiecare dintre cele două programe. Totodată, programul nerealizat se explică prin faptul că nu a fost formată grupa de participanți, aspect care este expres consemnat în Raportul de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului.

Aceleași înscrisuri denotă și faptul că condamnatul a frecventat biblioteca penitenciarului, totodată, Stăvilă Vadim menține legăturile cu membrii familiei și rudele apropiate, dispune de un loc de trai, a executat efectiv mai mult din jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru o infracțiune mai puțin gravă, sancțiunile disciplinare sunt stinse și se consideră ca nefiind sancționat, iar sancțiunea disciplinară stinsă nu produce efecte juridice pentru condamnat, nu a fost recunoscut violator fraudulos al regimului de detenție, a participat la munci remunerate și neremunerate în cadrul penitenciarului, de la momentul săvîrșirii infracțiuni menționate supra nu a încălcat legea prin săvîrșirea altor fapte ilegale, la prezent muncește peste hotare pentru a-și întreține existența și familia, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la materialele cauzei. Deci, este clar evident că condamnatul Stăvilă Vădim a tras concluziile necesare privind infracțiunea săvîrșită și a pășit pe calea educării și corectării.

Mai susține că încheierea contestată nu face referire la probe concrete, în încheiere nu se combat argumentele de mai sus, precum nici nu se explică imposibilitatea aplicării față de condamnatul Stăvilă Vădim a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, conform art. 91 CP a R.M., fiind motivată doar de gravitatea infracțiunii. Acest lucru echivalează cu o hotărîre nemotivată, ceea ce contravine atît art. 91 CP RM, cît și art. 5 CEDO.

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

Reprezentantul Penitenciarului nr. 4 Cricova, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe sau completări la cererea de recurs.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile

necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 din Codul de procedură penală privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) din Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

Examinând motivele recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră justificată respingerea acestuia, cu menținerea încheierii judecătorului de instrucție a instanței de fond pentru considerentele care urmează a fi expuse mai jos.

Conform prevederilor art. 449 alin. 1 lit. a) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefundat.

Conform art. 448 alin.(1) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Conform art. 441 alin. (2) Cod procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444 Cod procedură penală, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2024 s-a respins cererea condamnatului Stăvilă Vadim cu privire la soluționarea chestiunii privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în condiţiile art. 91 din Codul penal, ca fiind neîntemeiată.

Potrivit art. 91 Cod penal, (1) Persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracţiunea pentru care a fost condamnată, cu excepţia cazului când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, şi dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, şi de pedeapsa complementară. (2) Aplicând liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen, instanţa de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligaţiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă rămas neexecutat. (3) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen se aplică condamnaţilor de către instanţa de judecată de la locul de executare a pedepsei, în baza demersului instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia în condiţiile prevăzute la art. 266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. (4) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată dacă condamnatul, care la momentul săvîrşirii infracţiunii a atins vîrsta de 21 ani, a executat efectiv: a) cel puţin jumătate, dar nu mai puţin de 90 de zile de închisoare, din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave; b) cel puţin două

treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni grave, infracţiuni deosebit de grave sau excepţional de grave, precum şi din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiţionat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată în condiţiile alin.(8).

Raportând norma menţionată supra, la prevederile art. 266 alin.3 Cod de Executare, din care urmează că în cazul în care administrația locului de deținere refuză să propună liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanţa de judecată, se concluzionează necesitatea examinării primare a posibilităţii liberării condiționate de termen de către Comisia penitenciară, iar în cazul refuzului prezentării de către aceasta a condamnatului în instanţa de judecată, survine dreptul condamnatului de a înainta personal o asemenea cerere în instanţa de judecată.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Centru constată, că prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 martie 2021, Stăvilă Vadim a fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d), art. 192/1 alin. (1) Cod penal, iar conform art. 84 alin. (1) CP, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Concomitent, prin aplicarea art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Stăvilă Vadim prin sentința sus-numită și pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11.12.2018, lui Stăvilă Vadim i-a fost stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. S-a dispus încasarea prejudiciului material în mărime de 470 Euro, 200 de lei și 31 217,38 lei.

La data de 07 aprilie 2021, potrivit procesului-verbal de reținere, Stăvilă Vadim a fost reținut.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 septembrie 2021, a fost menținută fără modificări sentința primei instanțe.

La data de 15 decembrie 2022, Comisia Penitenciarului nr. 4 Cricova, a respins cererea lui Stăvilă Vadim privind înaintarea materialelor în instanţă pentru aplicarea în privinţa ultimului a prevederilor art. 91 CP, din motiv că ultimul se caracterizează negativ și nu a realizat Programul individual cu privire la executarea pedepsei penale.

Conform art. 91 alin.(3) Cod penal, condamnatul a depus în adresa judecătorului de instrucția în instanța de la locul executării pedepsei cererea din 04 aprilie 2023 cu solicitarea aplicării prevederilor art. 91 Cod penal.

Colegiul ia în considerație, că potrivit Certificatului din 13 decembrie 2022 a Șefului subdiviziunii financiare și contrasemnată de Directorul Penitenciarului nr. 4, deținutul Stavila Vadim pe parcursul detenției nu a fost încadrat la munci neremunerate. Suma restanță neachitată constituie conform sentinței: paguba

materială în mărime de 40 Euro, 31417,38 lei și paguba morală în mărime de 5000,00 lei (f.d.18).

Proba respectivă nu a fost combătută în cadrul cercetării judecătorești.

Respectiv, se atestă întrunirea la caz, a cel puțin unei condiții, care nu admite posibilitatea dispunerii liberării condiționate de pedeapsă înainta de termen, deoarece condamnatul nu a recuperat prejudiciul material și moral cauzat prin infracțiune.

În altă ordine de idei, la caracterizarea personalității condamnatului, sub aspectul posibilității de resocializare, Colegiul va remarca, că prin decizia Directorului Penitenciarului nr.4 din 18 ianuarie 2023, Stăvilă Vadim a fost sancționat cu limitarea convorbirilore pentru neconformarea la cerințelor angajaților penitenciarului la procedura de efectuare a apelului (f.d.20).

Colegiul apreciază o astfel de atitutudine și conduită denotă neconformarea deținutului normelor ordinii de drept, fiind o latură care îl caracterizează negativ sub aspectul cererii formulate.

Nu în ultimul rînd, este justă poziția judecătorului de instrucție, care a luat în calcual gradul prejudiciabil și gravitatea infracțiunilor comise de către Stavila Vadim, motivele acestora, persoana condamnatului.

Se reține, că deși prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 decembrie 2018 Stavilă Vadim era condamnat la pedeapsa închisorii pe termen de 3 luni, acesta a constinuat conduita infracțională și a două noi infracțiuni prevăzute la art. 186 alin.(2) și 192/1 alin.(1) Cod penal, prin ce a manifestat lipsa totală de respect față de valorilor sociale și ordinea de drept. Iar, analizînd personalitatea sa și conduita manifestată în penitenciar, Colegiul consideră că judecătorul de instrucție al primei instanțe just a concluzionat asupra imposibilității liberării sale de pedeapsă înainte de termen. Argumentele invocate în recurs în acest sens poartă un caracter declarativ și nu răstoarnă legalitatea soluției adoptate de prima instanță.

Astfel, Colegiul penal susține poziția instanței de fond că condamnatul nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art.91 din Codul penal, or, acesta se caracterizează negativ nu a realizat programul individual de executare a pedepsei și nu a achitat prejudiciului material stabilit prin sentința de condamnare, ori careva date confirmative nu au fost prezentat instanței de judecată.

La caz, instanța de recurs reține, că art. 91 alin.(1) Cod penal prevede cu titlu dispozitiv aplicării liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, dar condiționează acest fapt de realizarea programului individual de executare a pedepsei, de reparare integrală a daunei cauzate de infracțiunea pentru care a fost condamnat și constatrea faptului, că corectarea e imposibilă fără executarea deplină a pedepsei. La caz, condițiile prescrise de norma legală în mod cumulativ nu sunt întrunite și prima instanță just a respins demersul condamnatului.

Prin urmare, instanța de recurs va respinge argumentele recurentului, or, deşi se atestă împlinirea termenului legal care acordă dreptul la aplicarea prevederilor art.91 Cod penal în privinţa condamnatului, la soluţionarea demersului privind aplicarea

art.91 Cod penal, urmează a fi luat în calcul inclusiv gradul prejudiciabil, gravitatea infracţiunii săvârşite şi de comportarea acestuia în timpul executării pedepsei, precum şi personalitatea condamnatului.

Subsumând circumstanțele faptice sus redate, raportate la cadrul legal aplicabil speței, Colegiul penal constatată că instanța de judecată întemeiat a stabilit că solicitarea privind aplicarea prevederilor art. 91 Cod Penal în privința condamnatului Stăvilă Vadim este prematură, neconvingătoare şi contrară prevederilor legale instituite pentru aplicarea mecanismului de liberare condiţionată de pedeapsă înainte de termen, fapt ce a determinat respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

Aferent circumstanțelor constate supra, Colegiul consideră că prevederile art. 91 Cod Penal al Republicii Moldova, nu au un caracter imperativ, lăsând la discreția instanței aprecierea nivelului de corijare a condamnatului și gradul de corespunderea a lui cu cerințele impuse de lege.

În această ordine de idei, instanța de recurs reiterează că din materialele dosarului rezultă că condamnatul nu corespunde cerințelor normei materiale.

Tot în acest sens, este şi Recomandarea nr. R (89) 12 a Comitetului de Miniştri către Statele membre cu privire la educaţie în penitenciare, educaţia în penitenciar ajută la umanizarea penitenciarelor şi este un mijloc important de facilitare a întoarcerii deținutului în societate, pregătit atât din punct de vedere moral cât şi din punct de vedere educaţional.

Pentru motivele expuse, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de avocatul Guțan Marcel în interesele condamnatului Stăvilă Vadim împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2024, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că încheierea recurată este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost reținute.

În conformitate cu art. art. 449 alin.(1) pct.1) lit.a), 417-418 din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge, ca nefondat, recursul avocatului Guțan Marcel în interesele condamnatului Stăvilă Vadim și menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2024, în cauza penală la cererea condamnatului Stăvilă Vadim cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în condiţiile art. 91 din Codul penal.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător Oxana Robu

Judecător Olga Cojocaru

Judecător Vladislav Schibin